U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **A. H.**, proti žalovanému: **Vrchní státní zastupitelství v Olomouci**, se sídlem tř. 17. listopadu 44, Olomouc, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem vůči soudcům Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 65 A 49/2015,

takto:

Námitka podjatosti **se odmítá.**

Odůvodnění:

[1] Žalobce napadl u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci „správní žalobou“ usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 17. 9. 2015, č. j. 65 A 49/2015 – 47, jímž byla odmítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem Vrchního státního zastupitelství v Olomouci. V žalobě zároveň uplatnil námitku podjatosti vůči soudcům Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci Mgr. Jiřímu Gottwaldovi, Mgr. Barboře Berkové a JUDr. Zuzaně Šnejdrlové, Ph.D., odůvodněnou tím, že *„se úmyslně neřídí platnými zákony ČR nebo je neznají“* a navrhl *„vyloučení soudců z projednávané věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 65 A 49/2015“*.

[2] Dotčení soudci Krajského soudu v Ostravě se ke vznesené námitce podjatosti shodně vyjádřili tak, že žalobce znají jen z úřední činnosti a o věci jim není nic známo, přičemž k věci ani k účastníkům řízení nemají žádný pozitivní ani negativní vztah.

[3] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[4] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Základním předpokladem pro vyloučení je skutečnost, že soudci, jejichž podjatost účastník řízení namítá, mají v dané věci ještě činit nějaké procesní úkony a rozhodovat o věci samé. Existence dosud nerozhodnuté věci je podmínkou řízení o námitce podjatosti. Jedná-li se tedy o věc pravomocně skončenou, kde již nepřichází v úvahu, aby soudci věc projednávali či rozhodovali, není důvod o námitce podjatosti rozhodovat. Nedostatek této podmínky má za následek odmítnutí námitky podjatosti podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, č. j. Nao 23/2004 - 55, č. 408/2004 Sb. NSS, ze dne 15. 11. 2012, č. j. Nao 76/2012 - 90, a ze dne 29. 11. 2012, č. j. Nad 61/2012 – 10).

[5] V nyní projednávané věci bylo vedeno řízení o žalobě žalobce, která byla usnesením Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 17. 9. 2015, č. j. 65 A 49/2015 – 47, odmítnuta. Uvedené usnesení nabylo právní moci dne 14. 10. 2015. Pro rozhodování o podjatosti soudců ve věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 65 A 49/2015, v níž žalobce podjatost soudců namítá, proto není splněna podmínka řízení spočívající v existenci neskončeného řízení před krajským soudem. Nejvyšší správní soud proto námitku podjatosti podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

[6] Nad rámec nutného odůvodnění lze dodat, že ze „správní žaloby“ podané proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 17. 9. 2015, č. j. 65 A 49/2015 – 47, i z námitky podjatosti je zjevné, že v posuzovaném případě je žalobce opět veden snahou vést „spor pro spor“, jak Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení sp. zn. 6 As 262/2015 ze dne 30. 11. 2015. Stěžovatel zneužívá institutu správní žaloby jako náhrady za kasační stížnost, tedy aby napadl u jednoho krajského soudu již pravomocné rozhodnutí téhož nebo jiného krajského soudu, přičemž tyto své úkony dále řetězí. V posuzovaném případě stěžovatel svá podání dokonce multiplikuje, jelikož jedno soudní usnesení napadá u více správních soudů (vedle „správní žaloby“ podal stěžovatel proti výše uvedenému usnesení taktéž kasační stížnost, která je u zdejšího soudu evidována pod sp. zn. 8 As 161/2015). Totéž platí i o používání institutu námitky podjatosti. Okolnosti, za nichž žalobce uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití práva, které zdejší soud vymezil např. již v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 - 48, č. 869/2006 Sb. NSS, nověji a přímo ve vztahu k sériovým a stereotypním podáním srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2014, č. j. 10 As 226/2014 - 16. Zdejší soud proto stěžovateli již nezasílal výzvu, dle které může namítnout podjatost soudců šestého senátu. Vzhledem k opětovnému předkládání zjevně nedůvodných a šikanózních námitek podjatosti by to v tomto případě nebylo vhodné ani správné.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nao 12/2016

V Brně dne 27. ledna 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu